

IRENA RICHTEROVÁ-RENDLOVÁ

Háčkované hračky mezi cigaretami

Retromuseum Cheb
14. září 2023–3. března 2024
Vernisáž ve středu 13. 9. 2023 v 17.00

IRENA RICHTEROVÁ-RENDLOVÁ (1940–2022)
1955–1959 studia na Průmyslové škole bytové tvorby v Praze (dnes Střední uměleckoprůmyslová škola), obor Navrhování hraček (prof. Viktor Fixl).
1959–1963 studia na Akademii múzických umění, obor scénografie na katedře loutkářství (prof. Richard Lander a Václav Havlík).
Po studiích pracovala jako scénografka v loutkovém divadle ALFA v Plzni. V 60. letech spolupracovala s Československou televizí na scénografii dětských pořadů. Zároveň se věnovala navrhování textilních hraček, které ale bylo stále obtížnější prosadit do výroby. Proto se začátkem 70. let zaměřila na tvorbu autorských hraček technikou háčkování, což byl v té době velmi inovativní počin. Její jméno si lidé začali spojovat s měkoučkými, důvtipně originálními vlněnými panáky, čerty a zvířaty, díky kterým se toto pojetí hraček stalo nezaměnitelné. Byla členkou výtvarné sekce Hračka-loutka při tehdejší Svazu českých výtvarných umělců. Své práce vystavila na 45 kolektivních oborových výstavách, například na výstavě Imagination v Montrealu roku 1971 a 1972, na přehlídce Československá hračka v belgickém Gentu (1976–77) či v Helsinkách a Haagu (1978). V pozdních 80. letech svou pozornost zaměřila na speciální textilní hračky a pomůcky pro zdravotně postižené a nevidomé děti.

Medvídek a pudl, první háčkované hračky ze zač. 70. let, v. 33 a 53 cm

Prototypy těchto hraček vytvářela i pro malosériovou družstevní výrobu. Začátkem 90. let byla činná jako arteterapeut na psychiatrickém oddělení dětské nemocnice v Praze-Motole a od roku 1998 vedla výtvarné kurzy pro děti při Centru tvořivé dramatiky. Za svůj přístup získala ceny v českých i mezinárodních soutěžích.

Díl prototypu textilní stavebnice, zač. 80. let, v. 45 cm

Háčkování a pletení čerti, 70. a 80. léta, v. 54, 37 a 61 cm

Ponožkové divadlo, 80. léta

Prstové divadlo, 80. léta

Lviček, zač. 80. let, v. 20 cm
Čert, pletený panák, 80. léta, v. 135 cm
Opice, textil, konec 80. let, v. 40 cm
Na obálce: Velká medvědice, háčkovaná vlna, konec 70. let, v. 46 cm;
Kočka (z Domu zvířat), froté, 1987, v. 23 cm

Irena Richterová-Rendlová,
foto Marie Votavová, 1987

Souběžně s volnou tvorbou hraček, jež přinášela radost a ohlasy, se Irena Richterová-Rendlová věnovala i víceméně anonymní užité grafice, z níž plynuly nezbytné finance. Po roce 1970 se specializovala na navrhování designu obalů. Spolupracovala se Sklárny Bohemia Poděbrady, pro které vytvářela návrhy obalů na exportní série užitého litého skla, úspěch zaznamenaly zejména její „nekonečné“ geometrické potisky. Další okruh v její práci tvořila výtvarná řešení obalů pracích prášků (Batul, Peromat) a kosmetiky (luxusní sady mýdel Atlantis). Dlouholetou spoluprací, která přetrvala až do počátku 90. let, měla s podnikem Československý tabákový průmysl Kutná hora, pro který navrhovala grafiku krabiček na cigarety nových jmen a starší obaly známých značek inovovala (Start, Petra, Sparta). Dochované makety cigaretových krabiček s ručně psanou typografií jsou skvělým nahlédnutím do výrobního procesu své doby. V devadesátých letech pak pracovala jako výtvarník ve firmě KOH-I-NOOR a.s. vyrábějící kovové knoflíky a patentky. Tato výstava z pozůstalosti je první ucelenou ukázkou jejího díla.

Vrána, vlna, textil, 1975, v. 38 cm

Design cigaretových krabiček pro Čs. tabákový průmysl, n. p., pracovní makety, 1987–1992

Pleťová voda Arnika, design obalu, cca 1975

Obaly na broušené sklo, Sklárny Bohemia Poděbrady, 1982–1984

Prací prášek Batul, design obalu, 1971

Whisky set, design krabic na broušené sklo Bohemia, 1985

Potisk plechovky Latex,
Barvy-laky n. p., 1982
Prase, háčkováná vlna,
1970, v. 50 cm

Retromuseum Cheb
pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Králové Jiřího z Poděbrad 17, Cheb
+420 731 669 912, www.retromuseum.cz

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. V roce 2023 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu. Layout Michal Cihlář, DTP Kolář & Kutálek, tisk Dragon Press, s. r. o., náklad 500 ks.

Irena Richterová-Rendlová Háčkováné hračky mezi cigaretami

Retromuseum – Mezipatro
14. 9. 2023–3. 3. 2024
Otevírací doba: út – ne, 10.00–17.00

Fotografie, texty, koncepce výstavy:
Michal Cihlář a Veronika Richterová